

Отже, узагальнивши підходи, які застосовують різні вчені щодо встановлення понятійного апарату економічної категорії фінанси, досить широко розкривається загальне бачення досліджуваного поняття. Фінанси займають основну частину економічних відносин як в підприємстві так і соціально-орієнтованих сферах господарювання.

Література:

1. Пікалова Н.О. Економічна суть фінансових ресурсів підприємства [Електронний ресурс] / Н.О. Пікалова, О.І. Бобирь. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=165>.
2. Мирошник Н.В. Теоретичні засади управління фінансами праві [Електронний ресурс] / Н.В. Мирошник. – Режим доступу: http://eadnurt.diit.edu.ua/bitstream/123456789/489/1/Myroshnyk_27.pdf.
3. Зятковський І.В. Теоретичні засади фінансів підприємства / І.В. Зятковський // Фінанси України. – 2000. – № 4. – С. 25.
4. Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств: Підручник / А.М. Поддєрьогін, М.Д. Білик, А.Д. Буряк, Г.Г. Нам та ін.; Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. – [5-те вид., перероб. і доповн.]. – К. : КНЕУ, 2004. – 546 с.
5. Крутько М.А. Фінансовий менеджмент підприємств в сучасних реаліях міжнародної інтеграції / М.А. Крутько // Вісник ХНТУСГ: Економічні науки. – 2016. – № 177. – С. 186-191.



**ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ І ЗНАЧЕННЯ
АНАЛІЗУ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА**

Вилуск А.О.,

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Науковий керівник – к.е.н., Краля В.Г.

Виробництво всіх видів продукції сільського господарства (включаючи тваринництво і переробку) безпосередньо залежить від стану рослинництва – розвивати тваринництво або створювати підприємства з переробки і реалізації сільськогосподарської продукції можна тільки в розрахунок на вітчизняний аграрний сектор [2]. В іншому випадку ніхто не може гарантувати стійке функціонування таких підприємств.

Обсяг виробництва сільськогосподарської продукції є одним з основних показників, що характеризують діяльність сільськогосподарських підприємств. Від його величини залежать обсяг реалізації продукції, рівень її собівартості, сума прибутку, рівень рентабельності, фінансовий стан підприємства, його платоспроможність та інші економічні показники. Тому аналіз необхідно починати з вивчення обсягу виробництва продукції, і зокрема продукції рослинництва. У процесі аналізу вирішуються наступні завдання [1]:

- здійснюється систематичний контроль за виконанням плану виробництва продукції в кожному господарстві;
- визначається вплив факторів на обсяг виробництва продукції;
- виявляються внутрішньогосподарські резерви збільшення виробництва продукції;
- оцінюється діяльність господарства по використанню можливостей збільшення виробництва продукції з урахуванням об'єктивних і суб'єктивних факторів;
- розробляються заходи щодо освоєння виявлених резервів збільшення виробництва продукції.

Економічний аналіз виконує дуже важливі функції в системі виробництва і має виключно важливе значення в процесі виявлення резервів збільшення виробництва продукції. Від того, наскільки глибоко і всебічно зроблено аналіз виробництва продукції, залежать оцінка діяльності господарства по використанню наявних можливостей збільшення виробництва продукції, а також повнота і реальність виявлених резервів і як результат цього – подальше збільшення виробництва продукції, зниження її собівартості, зростання прибутку, рентабельності.

Основним джерелом інформації для аналізу виробництва продукції рослинництва є звітність «Виробництво і собівартість продукції рослинництва», в якій наводяться дані про розміри посівних площ по культурам, їх врожайності, обсязі виробництва продукції в натуральному вираженні і її собівартості. Відповідні планові показники відображаються в бізнес-плані господарства «Виробництво і собівартість продукції рослинництва», а також в планах виробничих підрозділів[4].

Аналіз виробництва продукції рослинництва доцільно починати з вивчення її динаміки, як по окремих культурах, так і в цілому по рослинництву з оцінкою, що відбулися. Для цього необхідно мати дані про обсяг валової продукції рослинництва в порівнянних цінах, а також дані про валовий збір продукції по кожній культурі за 5-10 років[3].

Дані про обсяг виробництва на 100 га сільськогосподарських угідь можна порівнювати з середніми показниками по району, області, а також з даними інших господарств. Це дозволить більш об'єктивно оцінити роботу господарства щодо збільшення виробництва продукції рослинництва.

Важливе значення для оцінки діяльності господарства має виконання плану за обсягом виробництва продукції рослинництва. З цією метою фактичний валовий збір продукції по кожній культурі можна порівняти із запланованим, виявимо відсоток виконання плану та відхилення від нього.

На наступному етапі необхідно встановити фактори та причини зміни обсягу виробництва продукції. Відомо, що обсяг виробництва продукції рослинництва залежить від розміру посівних площ і врожайності сільськогосподарських культур. Зі збільшенням розміру посівних площ і зростанням врожайності культур збільшується і валовий збір продукції, і навпаки, скорочення посівних площ і зниження врожайності веде до недобору продукції.

Великий вплив на валовий збір продукції надає і структура посівних площ. Чим більше частка високоврожайних культур в загальній посівній площі, тим вище за інших рівних умов валовий вихід продукції, і навпаки. Безпосередній вплив на обсяг виробництва продукції надає загибель посівів, яка може статися з об'єктивних причин і з вини господарства[5].

Кожен з перерахованих факторів в свою чергу залежить від ряду причин і обставин. Так, розмір і структура посівних площ залежать від спеціалізації підприємства, держзамовлення на той чи інший вид продукції, внутрішньогосподарської потреби в ній (на насіння, корм тваринам), кон'юнктури ринку, наявності земельних, трудових і матеріальних ресурсів, економічну ефективність вирощування окремих культур і ін. Урожайність культур визначають якість землі, кількість внесених добрив, метеорологічні умови року, якість і сорт насіння, способи та строки сівби, збирання врожаю.

Література:

1. Измалков А.М. Анализ финансовой деятельности сельскохозяйственных предприятий / А.М. Измалков. – Воронеж : изд-во ВГАУ, 1995. – 108 с.
2. Ковалев В.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия: Учебник / В.В. Ковалев. – М. : ПРОСПЕКТ, 2000. – 420 с.
3. Назаренко В.И. Сельское хозяйство России и зарубежных стран: Статистический сборник / В.И. Назаренко . – М. : НИСИ ТЭИ агропром, 2005. – 140 с.
4. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятий АПК: Учебник / Г.В. Савицкая. – [3-е изд., испр.]. – Мн. : Новое знание, 2003. – 696 с.
5. Стуков С.А. Организация управления затратами / С.А. Стуков // Бухгалтерский учет. – 2003. – № 3. – С. 51-54.

